

Landbruks – og Matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Deres referanse

Vår referanse

Dato

14.januar 2010

Høring – Forslag om ny lov om sikring mot og erstatning for naturskader(Naturskadeloven).

Vi viser til Landbruks- og Matdepartementets høringsbrev av 11.09.2009.

Norges Politilederlag, som organiserer de fleste lensmenn, namfogder samt politistasjonssjefer ønsker å avgi følgende høringsuttalelse: (Når vi nedenfor omtaler lensmennene omfatter det også namsfogder og politistasjonssjefer med sivile rettspleieoppgaver)

Innledning:

Statens landbruksforvaltning(SLF) har på oppdrag fra Landbruks- og Matdepartementet lagt fram forslag til ny lov om erstatninger for naturskader(naturskadeerstatningsloven), som skal erstatte gjeldene naturskadelov.

SLF konkluderer med at det fortsatt er behov for en statlig naturskadeordning i Norge som et supplement til forsikring. SLF,s lovforslag har ikke bestemmelser om sikring. SLF foreslår at bestemmelsene om kommunens ansvar for sikring mot naturskader videreføres i loven av 1994.

Forslaget fra SLF er ikke økonomisk motivert, men man ønsker:

- økt forutsigbarhet om erstatning gjennom klarere bestemmelser
- økt kundetilfredshet gjennom betydelig kortere saksbehandlingstid
- likebehandling av private eiere, festere og rettighetshavere.

Forslag til endringer:

- kortere saksbehandlingstid
- mindre komplisert saksbehandling
- erstatningen fastsettes av forvaltningen på bakgrunn av skadelidtes erstatningskrav
- klimaendringer vil bety flere saker i fremtiden
- fondsstyret avvikles
- det opprettes nemnd for behandling av klager

SLF skal være et nasjonalt forvaltningsorgan og skal fastsette taksten, avgjøre om det er en naturskade og foreta utmåling(forvaltningsmodell).

Adresse: Brugata 19, Oslo

Post: Pb. 9069, Grønland
0133 Oslo

Telefon: 23 16 31 50

Epost: post@politilederen.no

Web: www.politilederen.no

Dette innebærer at skadelidte selv i søknaden skal dokumentere at det foreligger en naturskade, og anslå hvilke kostnader som er nødvendig for å gjenopprette etter skaden. Naturskaden og skadens størrelse dokumenteres ved beskrivelse av skaden, foto, kart og lignende. Egenoppgave over estimerte eller faktiske kostnader eller ved hjelp av kostnadsoverslag fra entreprenør eller takstmann.

Dagens ordning:

Erstatningsgrunnlaget for en naturskade skjer i dag i 2/3 av tilfellene ved lensmannsskjønn. Det registreres ca. 1000-1200 saker årlig. 2%(10-20 saker årlig) av de sakene som behandles som lensmannsskjønn går til overskjønn ved Tingretten etter begjæring fra en av partene.

Vurdering:

Norges Politilederlag er av den klare oppfatning at endringsforslaget slik SLF selv har påpekt medfører en større egeninnsats fra skadelidte og som vil oppfattes som byrdefullt og for noen vil dette virke uoverkommelig. Forslaget vil føre til **dårligere publikumsservice**. De ressurssterke favoriseres. Ikke alle er like flinke til å ta vare på sine rettigheter. En vil dessuten miste den lokale kontrollen. Lensmannsskjønn er også en svært billig ordning. Den lokale lensmannen har ofte god oversikt over lokale prisforhold. Lensmennene har også opparbeidet seg god kompetanse og årelang erfaring med skjønnsaker. I dag gis det undervisning i dette faget på Politihøgskolen.

Norges Politilederlag er også opptatt av lensmennene skal ha god publikumskontakt og varierte arbeidsoppgaver samt at politiet skal ha et sivilt preg. Dette understøttes fra politisk hold og er kommet til uttrykk både i Politirulleutvalget og i Stortingsmelding nr. 22 (2000 – 2001) - Politireformen.

Norges Politilederlag har forståelse for at SLF ønsker endringer for å få økt forutsigbarhet, klarere bestemmelser og enklere saksbehandling slik at saksbehandlingstiden blir redusert.

Det er for oss uklart hvorfor saksbehandlingstiden er så lang i dag. Er det hos lensmennene i forbindelse med lensmannsskjønnet eller er det saksbehandlingstiden hos SLF og selve avgjørelsesprosessen som tar så lang tid? Hvordan er denne saksbehandlingstiden målt? Man må se nærmere på hvor i saksbehandlingsskjeden årsaken til den lange saksbehandlingstiden befinner seg.

Norges Politilederlag ønsker å beholde dagens ordning med Lensmannsskjønn. Dette er en ordning som fungerer bra - noe som underbygges med de svært få klagesakene(ca. 2%). Politiet har også en annen viktig oppgave i den operative fasen ved ras og naturskader som medfører vurdering om evakuering og det rent redningsoperative.

SLF har beregnet at ressursbehovet er 8 stillinger, som plasseres sentralt i en forvaltningsmodell. Norges Politilederlag synes dette høres lite ut for å ivareta oppgaven. Selv om SLF ikke har sett på de økonomiske sidene av dette er høringsinstansen av den formening at dette vil bli en dyrere modell enn dagens ordning. En vil anta at en slik modell vil medføre mye reisevirksomhet, noe som både er tidkrevende og kostbart.

Øvrige endringsforslag:

-Erstatningsansvaret foreslås utvidet til å omfatte festere og rettighetshavere.
Norges Politilederlag ser positivt på dette forslaget.

-Det skal fortsatt ikke gis rett til erstatning for skader på off. eiendom(stat og kommune) Norges Politilederlag har ingen innvendinger mot at kommunene fortsatt holdes utenfor ordningen slik som tidligere. Det er ikke foreslått endringer på dette punkt. Kommunene er i dag ikke omfattet av gjeldene naturskadelov og det er heller ikke foreslått endringer fra SLF. Departementet har heller ikke foreslått endringer på dette punkt. Norges Politilederlag har ingen motforestillinger mot at dette forblir uendret. Vi er også enig i at de er viktig å tydeliggjøre den enkeltes kommune ansvar for å hindre og begrense naturskade.

-Fast egenandel på 25%:

Dagens ordninger er slik at det trekkes fra kr. 10.000,- fra takst og at det deretter utbetales 85% av beløpet.

Høringsinstansen har ingen innvendinger mot dette forslaget, og som gjør at egenandelen for skader opptil kr. 100.000,- vil bli mindre enn i dag og større for skader over dette beløpet.

-Det gis tilskudd der det er gjennomført akutt-tiltak for å begrense eller forhindre naturskade.

Etter høringsinstansens mening høres dette både riktig og fornuftig ut og vil forbedre dagens ordning hvor det i disse tilfellene etter dagens ordning bare kan gis billighetserstatning.

Oppsummering/konklusjon:

Departementer har ikke tatt stilling til forslaget om å fjerne lensmannsskjønnet, og i stedet la SLF som sentralt, nasjonalt forvaltningsorgan fastsette taksten, avgjøre om det er en naturskade og foreta utmåling i en og samme sak i en ren forvaltningsmodell.

Norges Politilederlag er av den klare formening at endringsforslaget på dette punkt har klare svakheter og **ikke** vil medføre kortere saksbehandlingstid og åpenbart vil gi **dårligere publikumsservice**.

Lensmannsskjønnet i disse sakene **må beholdes**, jfr. ovenstående begrunnelse.

Vi kan vanskelig se at lensmannen/politiet kan ha noen formålstjenlig rolle dersom man fjerner lensmannsskjønnet og erstatter det med forvaltningsmodellen. Vi mener derfor at man bør beholde skjønnsordningen, og tilstrebe en enklere saksbehandling hos SLF. Man bør f.eks. vurdere å erstatte Fondsstyret med en nemnd, som kan avgjøre sakene raskere på bakgrunn av opplysninger fremkommet i skjønnet/taksten. Man kan også stille spørsmål ved om skadelidte har for lang tid på seg til å utbedre skaden. Dette burde også vært sett nærmere på i lovforslaget. Bedre IT-systemer og rutiner vil være med på å få en raskere saksbehandling. Dette vil også gjelde samhandlingen mellom lensmann, tingretten og SLF og det bør legges til rette for utvidet elektronisk saksutveksling mellom de involverte parter.

Når det gjelder de øvrige endringsforslagene, er Norges Politilederlag enig i at dette kan være gode endringer til å klargjøre og forenkle saksbehandlingen.

Med vennlig hilsen

Jonny Nauste
Leder